

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2 - 4713 din 13.08. 2022

La nr. 331 din 29 iulie 2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.*

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	1995
"16"	08 2022
Ora	

1. The first part of the document is a list of the names of the persons who have been named in the proceedings. The names are listed in alphabetical order of the last name. The names are: [illegible]

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/8140 din 11.08.2022

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Codul fiscal - art.338 și 342/2 și Legea nr.414/2006 - art.9)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Deputat în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul propus și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova la compartimentul Procesul legislativ/Proiecte de acte legislative, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta și expedia recomandări referitoare la proiectul prenotat.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „*Condițiile ce au impus la elaborarea proiectului de act normativ sunt stabilirea unor condiții speciale pentru subiecții care au ca scop înmatricularea provizorie pentru probe a autovehiculelor.*”

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propun amendamente la Codul Fiscal și Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, în vederea reglementării unor norme speciale privind perioada fiscală și calcularea taxei pentru înmatricularea provizorie pentru probe, cât și stabilirea unei perioade de asigurare mai mici decât 12 luni pentru autovehiculele înmatriculate provizoriu pentru probe, dar nu mai mici de 15 zile.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura încadrarea în câmpul impozitării a autovehiculelor înmatriculate provizoriu pentru probe în Republica Moldova, devenind astfel obiect al impunerii taxei pentru folosirea drumurilor.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

În textul notei informative se prezintă argumente referitoare la condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară*”.

Potrivit notei informative: „*Implementarea prevederilor proiectului nu presupune cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.*”

Cu toate acestea, deși în nota informativă se indică faptul că modificările propuse nu necesită acoperire financiară, totuși stabilirea taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate provizoriu pentru probe nu corelează cu prevederile art.7 alin.(2) din Codul fiscal, care statuează că, „*Pe parcursul anului fiscal (calendaristic), stabilirea de noi impozite și taxe de stat și locale, în afară de cele prevăzute de prezentul cod, sau anularea ori modificarea impozitelor și taxelor în vigoare privind determinarea subiecților impunerii și a bazei impozabile, modificarea cotelor și*

aplicarea facilităților fiscale se permit numai concomitent cu modificarea corespunzătoare a bugetului de stat și a bugetelor locale."

Suplimentar, aprobarea proiectului în redacția propusă urmează să fie corelată cu politicile bugetar-fiscale, conform exigențelor alin.(4) art.131 din Constituție, potrivit cărora „Orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern".

În Hotărârea nr.29 din 22 mai 2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, Curtea a subliniat: „Condiția imperativă privind controlul apriori al autorității executive asupra procesului bugetar este determinată de dreptul și obligațiunea Guvernului de a asigura realizarea politicii interne și externe a statului, expusă în programul său de activitate, acceptat de Parlament (art.96, art.98 alin.(3) din Constituție).”

În sensul dat, obligativitatea existenței acceptului prealabil al Guvernului în privința amendamentelor sau propunerilor legislative care implică, inclusiv, majorarea veniturilor la buget, constituie drept o condiție imperativă de la care legislativul nu poate deroga, iar nerespectarea acesteia constituie o încălcare a procedurii stabilite de Constituție, în materie de legiferare în domeniul bugetar. Acest principiu constituțional este incident procedurii bugetare.

Astfel, intervenția propusă va avea un impact bugetar, sub aspectul majorării veniturilor bugetare, fapt ce impune o analiză economico-financiară comprehensivă și din punct de vedere a sustenabilității, întru a asigura realizarea interesului public.

Pe cale de consecință, pentru a asigura punerea în aplicare a acestui proiect de lege, se impune necesitatea completării notei informative cu fundamentarea economico-financiară, în conformitate cu art.7 alin.(2) din Codul fiscal, alin.(1) art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]; c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]; e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]; f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu; g) se evită tautologiile juridice; h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

În textul proiectului de lege se reglementează activitatea Guvernului, care în comun cu autoritatea de supraveghere, va elabora actele necesare pentru executarea legii și le va aduce în concordanță cu aceasta.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către un deputat în Parlament și are drept obiectiv de a aproba amendamente la Codul Fiscal și Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, în vederea stabilirii ca obiect al impunerii a autovehiculelor înmatriculate provizoriu pentru probe în Republica Moldova, a reglementării unor norme speciale privind perioada fiscală și calcularea taxei pentru înmatricularea provizorie pentru probe, cât și stabilirea unei perioade de asigurare mai mici decât 12 luni pentru autovehiculele înmatriculate provizoriu pentru probe, dar nu mai mici de 15 zile.

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura încadrarea în câmpul impozitării a autovehiculelor înmatriculate provizoriu pentru probe în Republica Moldova, constituind astfel obiect al impunerii taxei pentru folosirea drumurilor.

Deși în textul proiectului de lege nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția riscurilor de corupție, se reține promovarea proiectului în concordanță cu exigențele normative care admit stabilirea de noi taxe numai concomitent cu modificarea corespunzătoare a bugetului de stat și a bugetelor locale.

Adițional, se evidențiază necesitatea acceptării amendamentelor propuse de către Guvern, în corespundere cu prevederile alin.(4) art.131 din Constituție, *„Orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern”*.

11.08.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector principal

